

02.07.2013

X Jubileuszowy Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera 2013

---

autor:

Już po raz dziesiąty w dniach 24 sierpnia – 1 września 2013, w Warszawie odbędzie się Festiwal Kultury żydowskiej. Każdego roku na początku września ulica Prózna i Plac Grzybowski odzyskują swój przedwojenny charakter. Festiwal to wielkie święto muzyki, teatru, filmu, literatury i sztuk wizualnych. Rozbrzmiewa muzyka klezmerska, słyhać śpiew kantorów, odbywają się projekcje filmowe, warsztaty, spotkania literackie, projekcje. Wraca klimat przedwojennej Warszawy.

Pomysłodawczynią i dyrektorem festiwalu jest Gołda Tencer- dyrektor generalny Fundacji Shalom, aktorka i reżyser Teatru Żydowskiego.

Honorowym gościem X edycji Festiwalu będzie syn Isaaca Bashevisa Singera – Izrael Zamir.

Na festiwal każdego roku przyjeżdżają znakomici artyści. Tym razem usłyszymy i zobaczymy artystów z Izraela, USA, Niemiec, Szwecji, Holandii, Francji, Kanady, Rumunii czy Węgier. Czekają nas prawdziwa artystyczna uczta.

Program

Festiwal odbędzie się jak co roku w rejonie Placu Grzybowskiego i ulicy Próznej, w knajpkach nad Wisłą oraz na warszawskiej Pradze i Muranowie. Poza atrakcjami muzycznymi i teatralnymi, planowanych jest prawie 200 wydarzeń kulturalnych – wystaw, wykładów, warsztatów dla dzieci i dorosłych, spotkań literackich, pokazów filmowych i innych atrakcji.

Jednak Festiwal Warszawa Singera to przede wszystkim muzyka. Pojawia się w różnych gatunkach i formach i ma trafić w gusta bardzo zróżnicowanych odbiorców. Rozbrzmiewa śpiew synagogałny, muzyka klezmerska, Żydowska muzyka ludowa, chasydzka, i klasyczna oraz współczesna muzyka Żydowska prezentująca aktualne doświadczenia muzyków tworzących szeroko pojętą scenę jazzową, improwizowaną, a nawet avant-popową, wchodzącą w niezwykły dialog z tradycyjnymi melodiami żydowskimi. Festiwal Warszawa Singera to jedno z najważniejszych wydarzeń kultury żydowskiej w Europie, na który przyjeżdżają najwybitniejsi muzycy i artyści z całego świata.

Od kilku lat na festiwal zapraszani są wybitni artyści polscy, którzy czerpią inspiracje z muzyki żydowskiej. Podczas tegorocznej edycji w Kościele Wszystkich Świętych z wyjątkowym repertuarem przygotowanym specjalnie na festiwal wystąpi Tomasz Stańko. Wirtuoz trąbki zagra z towarzyszeniem zespołu Kroke oraz formacją Tomasz Stańko New York Quartet.

Na szczególną uwagę zasługują koncerty kantoralne, które odbywają się w Synagodze im. Nożyków. Stali bywalcy Festiwalu pamiętają brawurowe koncerty kantorów, które za każdym razem przyjmowane są entuzjastycznie. W tym roku, w warszawskiej synagodze zaśpiewa m.in. Yaacov Lemmer (USA) jeden z najlepszych kantorów młodego pokolenia z towarzyszeniem Chóru Kantorów z Jerozolimy.

Niekwestionowaną gwiazdą tegorocznej edycji festiwalu będzie - Dudu Fisher, światowej sławy kantor z Izraela, który zasłynął między innymi rolą Jean Valjeana w musicalu „Les Miserables” wg Nędzników Victora Hugo. Do Warszawy przyjedzie również Ron Davis – rewelacyjny kanadyjski pianista i kompozytor jazzowy.

Festiwal łączy pokolenia, przełamuje tradycje i daje możliwość pokazania najróżniejszych form muzycznych. Nasi widzowie uwielbiają koncerty młodych polskich wykonawców, którzy specjalizują się w nowej muzyce żydowskiej we współczesnych brzmieniach z autorskim podejściem, popartym wieloletnim jazzowym doświadczeniem. Usłyszymy między innymi Trio Horny Trees (Szamburski/Trifonidis/Zemler) oraz kwartet Hozim (Górczyński/Szamburski/Rogiewicz/Kita), którzy tworzą konkretną, zwartą muzykę, precyzyjnie zakomponowanych, zaaranżowanych wypowiedzi dźwiękowych. To wyjątkowe koncerty w jedynej w swoim rodzaju interpretacji, pokazującej jak polscy, jazzowi muzycy czują, słyszą i pojmują tradycyjną muzykę żydowską.

Wielkim wydarzeniem, jak co roku, będą koncerty plenerowe na Placu Grzybowskim. W sobotę zobaczymy światowej sławy zespół The Other Europeans, w skład którego wchodzi czternastu znakomitych muzyków klezmerskich i romskich. Ta założona i kierowana przez Alana Berna grupa artystów z wielu kręgów kulturowych tworzy muzykę wirtuozerską i niezwykle emocjonalną. Dzięki umiejętnemu dobraniu solistów z siedmiu krajów, zespół The Other Europeans buduje nowe, ponadnarodowe relacje kulturowe pomiędzy grupami społecznymi. W skład zespołu wchodzi m.in. Alan Bern, Paul Brody, Christian Dawid, Stas Rayko, Guy Schalom oraz romski zespół Lautari.

W piątkowy wieczór na scenie zobaczymy charyzmatycznego, uwielbianego przez widzów Festiwalu Warszawa Singera - Joshuę Nelsona, który stworzył nowy styl muzyki Kosher Gospel. Ten niezwykle artysta wystąpi również w koncercie finałowym 1 września wspólnie z zespołem Cukunft Big Band Raphaela Rogińskiego oraz muzykami sejneńskiej orkiestry klezmerskiej. W repertuarze niezwykle dynamiczna weselna muzyka.

Ciekawie zapowiada się repertuar teatralny. Zobaczymy Teatr z Francji Compagnie du Hasard („...a teraz pada śnieg!” - spektakl zainspirowany baśniami Isaaca Bashevisa Singera) i Rumunii (Teatr Żydowski z Bukaresztu w spektaklu „Yentl” na podstawie prozy I. B. Singera). Zaprezentowany zostanie spektakl Teatru Narodowego Habima z Izraela na podstawie Sz. An-Skiego „The Dybbuk Between Two Worlds” w adaptacji Szmuela Shohata. Dwie premierowe sztuki pokaże warszawski Teatr Żydowski. Będą to „Kafka tańczy” w reż. Lecha Mackiewicza i „Marienbad” w reż. Macieja Wojtyszki. Na Placu Grzybowskim w czwartkowy wieczór zaprezentujemy Teatr Formy Józefa Markockiego w spektaklu pantomimy „Proces” wg F. Kafki.

Niewątpliwą atrakcją będą przygotowane specjalnie na Festiwal małe formy teatralne. Swoje spektakle pokażą Karolina Kirsz (adaptacja powieści „Dotknij wiatru, dotknij wody” Amosa Oza), Paweł Paszta (Opowiadania nie tylko dla dzieci” na podstawie I.B. Singera), Anna Smolar („Golem” z udziałem Candelarii Saenz Valiente).

Festiwal Warszawa Singera, łączący tradycję i nowoczesność, prezentujący kulturę przedwojennego żydowskiego szteti i współczesną sztukę inspirowaną żydowskimi motywami, od wielu lat jest najlepszym dowodem na to, że kultura żydowska jest niezwykle bogata i wspaniale rozwija się we współczesnym świecie. Zapraszamy do udziału we wszystkich wydarzeniach.

Zapraszamy na wielkie święto muzyki, teatru, historii i tradycji.

Szczegóły programu już wkrótce na stronie www.festiwalsingera.pl

Festiwal w liczbach

Z okazji Jubileuszowej X edycji Festiwalu pokusiliśmy się o kilka danych.

I tak oto:

- Co roku podczas Festiwalu występuje około 400 artystów, co przez 9 edycji dało już niebagatelną liczbę ok. 4000 artystów
- Festiwal odwiedza co roku ok. 20 tys. widzów
- Odbyło się w sumie ponad 250 koncertów i 100 spektakli teatralnych
- Goście Festiwalu mówią w sumie w 15 językach
- Najmłodszy wykonawca miał 9 lat, a najstarszy ... 96 lat
- W tańcach żydowskich na ul. Próżnej wzięło udział ponad 30 tysięcy osób

Organizatorem Festiwalu jest Fundacja Shalom, która od 1988 roku działa na rzecz ocalenia od zapomnienia bogatego dziedzictwa kultury polskich Żydów. Festiwal „Warszawa Singera” jest najpopularniejszym przedsięwzięciem fundacji, gromadzącym co roku od dziewięciu lat najwybitniejszych artystów i twórców kultury żydowskiej. Inicjatorem i pomysłodawcą Festiwalu jest Gołda Tencer – Dyrektor Generalny Fundacji Shalom, aktorka, pieśniarka i reżyser. Od pierwszej edycji Festiwal Warszawa Singera dedykowany jest Icchakowi Baszewisowi Singerowi, znakomitemu żydowskiemu pisarzowi polskiego pochodzenia, którego międzynarodowa kariera została uwieczniona dwiema nagrodami National Book Awards oraz literacką nagrodą Nobla. Przez całe życie Singer był duchowo związany z Warszawą i niejednokrotnie opisywał ją w swoich utworach. Poza festiwalem „Warszawa Singera” do głównych inicjatyw fundacji należą takie projekty jak m.in. wystawa „I ciągle widzę ich twarze”, ogólnopolski konkurs dla młodzieży „Historia i kultura Żydów polskich”, Centrum Kultury Jidysz, Żydowski Uniwersytet Otwarty czy Uniwersytet III Wieku,.